

HELSE BERGEN Haukeland universitetssjukehus	Melde- og varslingsplikter og opplysningsplikter	
Kategori: Ledelse og styringssystem/Kvalitet og pasientsikkerhet/Uønskede hendelser	Gyldig fra/til:23.01.2025/23.01.2026	
Organisatorisk plassering: Helse Bergen HF/Fellesdokumenter/Ledelse og styringssystem	Versjon: 2.00	
Godkjenner: Ingrid Smith	Informasjon	
Dok. ansvarlig: Ingrid Smith	Dok.id: D79765	

Uønskede hendelser/forhold som har eller kunne ha skadet pasient, ansatte eller materiell skal registreres i Synergi, se EK-rutine: [Uønskede hendelser - melding, saksbehandling og læring](#). Sykehuset har også melde-/varslingsplikt til eksterne instanser, for de fleste via portalen [Melde.no](#). Tjenesten kan også benyttes av ansatte i apotek eller andre virksomheter som bruker medisinsk utstyr.

Dette dokumentet gir en oversikt over ulike meldeordninger. For mer informasjon se lenke til EK-dokument for hvert område.

Oversikt over ulike meldeordninger finner du også på [Meldeordninger - Helsebiblioteket](#) og [Meld uønsket hendelse - Helsedirektoratet](#)

Tema/Område	Meldes til	Hvor/Hvordan	EK-dokument	Lov/forskrift
Alvorlige hendelser – dødsfall eller betydelig skade på pasient, utfallet er uventet ut fra påregnelig risiko	Statens helsetilsyn og Statens undersøkelseskomisjon (UKOM)	Melde.no	Varslingsplikt til Statens helsetilsyn og UKOM	Spesialisthelsetjenesteloven § 3-3a. Varsel om alvorlige hendelser
Unaturlig -/uventet dødsfall til politiet (pasient)	Politi	Vest politidistrikt : 55556300/02800	Dødsfall: Elektronisk dødsmelding (legeerklæring om dødsfall)	- Helsepersonelloven §36 - Forskrift om melding av unaturlig dødsfall § 1
Varsling ved kritikkverdige forhold	Internt i linjen Offentlig tilsynsmyndighet hvis det er relevant – se andre tema i tabellen	Skjema for varsling av kritikkverdige forhold (Eventuelt varsle muntlig til leder)	Rutine for varsling om kritikkverdige forhold	Arbeidsmiljøloven § 2A-1
Alvorlig personskade/dødsfall ansatte	NAV, Arbeidstilsynet, Politiet	Melde arbeidsulykke (arbeidstilsynet.no)	Hvordan melde arbeidsrelatert skade eller arbeidsrelatert sykdom	Arbeidsmiljøloven § 5-2
Forskning som involverer mennesker: Meldeplikt ved uønskede medisinske hendelser.	Statens helsetilsyn	Melde.no	Forsknings- og kvalitetsprosjekt: Meldeplikt ved avvik og uønskede hendelser i helseforskning	Helseforskningsloven § 23
Bivirkninger av legemidler og vaksiner	Direktoratet for medisinske produkter (dmp.no)	Melde.no	Melding av bivirkninger	Bivirkningsforskriften § 3-1
Bivirkninger av kosmetikk	Mattilsynet	Melde.no	Melding av bivirkninger	Forskrift om bivirkninger av kosmetikk
Bivirkninger av kosttilskudd	Mattilsynet	Melde.no	Melding av bivirkninger	Forskrift om kosttilskudd

Melde- og varslingsplikter og opplysningsplikter

Versjon:
2.00

Tema/Område	Meldes til	Hvor/Hvordan	EK-dokument	Lov/forskrift
Blodgivning og blodtransfusjon	Direktoratet for Medisinske Produkter	Melde.no (Biovigilans)	- Biovigilans - melderutiner til Direktoratet for medisinske produkter/Helsetilsynet - Biovigilans - Transfusjonsreaksjoner	Blodforskriften § 3-4, §3-5.
Celler og vev	Direktoratet for medisinske produkter	Melde.no	Biovigilans - melderutiner til Direktoratet for medisinske produkter/Helsetilsynet	Forskrift om håndtering av humane celler og vev §53 §54 §55
Humane organer	Helsedirektoratet	Meld uønsket hendelse humane organer	Prosedyre ved organdonasjon: Haukeland Universitetssykehus	Forskrift om humane organer til transplantasjon § 18
Personvern	Datatilsynet	Melde avvik Datatilsynet Altinn.no	Oppfølging av uønsket hendelse knyttet til personvern og informasjonssikkerhet	Artikkel 33.Melding til tilsynsmyndigheten om brudd på personopplysningsikkerheten
Informasjonssikkerhet	HelseCERT / Nasjonal Sikkerhetsmyndighet NCSC	post@helsecert.no / Kontakt NCSC - Nasjonal sikkerhetsmyndighet (nsm.no)		Sikkerhetsloven § 8
Uønskede hendelser i forbindelse med sikkerhetsloven	Nasjonal Sikkerhetsmyndighet	Varsle uønskede hendelser etter sikkerhetsloven - Nasjonal sikkerhetsmyndighet (nsm.no)		Sikkerhetsloven § 4-5
Matbåren sykdom	Mattilsynet tlf.:22 40 00 00	Varsle om mat eller drikke Mattilsynet		MSIS - forskriften - Forskrift om Meldesystem for smittsomme sykdommer §3-9
Medisinsk utstyr	Direktoratet for Medisinske Produkter	Melde.no	Melding av uhell og næruehell med medisinsk utstyr	Forskrift om håndtering av medisinsk utstyr
Smittsom sykdom gruppe A/B* - melding	Folkehelseinstituttet	Meldesystem for smittsomme sykdommer (MSIS)	Meldepliktige sykdommer, MSIS	MSIS-forskriften §3-4

Melde- og varslingsplikter og opplysningsplikter

Versjon:
2.00

Tema/Område	Meldes til	Hvor/Hvordan	EK-dokument	Lov/forskrift
Smittsomme sykdommer - varsling om utbrudd		Vesuv-CIM , Folkehelseinstituttet	Varsling om smittsomme sykdommer og utbrudd	Forskrift om smittevern i helse - og omsorgstjenesten § 2-5
Strålevern	Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet, DSA Pasienthendelser skal også varsles Statens helsetilsyn	- Varsling av uønskede hendelser - DSA - Melde.no	4.16. Instruks strålebruk: Uønsket strålebruk Melde Varsle	Spesialisthelsetjenesteloven § 3-3a. Varsel om alvorlige hendelser

Husk at uavhengig av meldeordningene skal pasienter som er blitt påført skade eller alvorlige komplikasjoner også informeres. Pasienten skal ha informasjon om adgangen til å søke erstatning hos [Norsk pasientskadeerstatning \(NPE\)](#) samt om henvendelser til [Pasient- og brukerombudet](#) og [tilsynsmyndigheten](#).

Det er også **opplysningsplikt** knyttet til forhold som avdekkes under pasientbehandling i følgende tilfeller:

Tema/Område	Opplysning til	Hvor/Hvordan	EK-dokument	Lov/forskrift
Opplysningsplikt til kommunal helse- og omsorgstjeneste når det er grunn til å tro at en gravid kvinne misbruker rusmidler på en slik måte at det er overveiende sannsynlig at barnet vil bli født med skade	Til helse- og omsorgstjenesten i pasientens bostedskommune		Narkotika-, medikament- og alkoholmisbruk	Lov om helsepersonell § 32
Barnevern – melde og opplysningsplikt dersom grunn til å tro at et barn er utsatt for alvorlig omsorgssvikt o.l.	Barnevernstjenesten i barnets bydel/kommune. Etter vanlig arbeidstid: Barnevernvakten Tlf.: 55361180	Melding til barnevernet skal bare skje gjennom Dips Arena og Elements	Barnevern - melde og opplysningsplikt – se pkt. 10	Lov om helsepersonell § 33
Plikt til å gi opplysninger i forbindelse med førerkort og sertifikat dersom pasienter ikke oppfyller helsekrav for føring av motorvogn, luftfartøy eller har tjeneste som flygeleder.	Helsesvekkelsen antas å være mer enn 6 måneder: Statsforvalteren i Vestland Av kort varighet: Pasienten gjøres oppmerksom på at det er forbudt å føre motorvogn e.l. Husk journalføring. Husk også avvergingsplikt, HPL § 31 .	Melding til Statsforvalteren sendes skriftlig gjennom Dips Arena og Elements	Har ikke en felles nivå 1 retningslinje for dette. Førerkort - helsemessige krav - meldeplikt Division psykisk helsevern og Avdeling for rusmedisin og Rutiner førerkort AFMR	Lov om helsepersonell § 31 - Lov om helsepersonell § 34. Opplysninger i forbindelse med førerkort og sertifikat

Forankring:

Gjennomgått i KPU dato: 11.02.2025

Endringer siden forrige versjon

Oppdatert og lagt inn interne og eksterne referanser.

Referanser

Se tabell.